

■ **Joaquín Beltrán**
Professor agregat d'Estudis d'Àsia Oriental

Àsia 'cult'

El passat 17 d'octubre ens va abandonar als 100 anys d'edat l'escriptor Ba Jin, etern aspirant xinès al premi Nobel, que finalment va recaure sobre Gao Xingjian l'any 2000. Malgrat que va quedar relegat de l'estrellat literari *universal*, la seva firma ha estat estampada al firmament batejant un asteroide.

Fa un segle, el 1905, Xina va experimentar un episodi més de la seva revolució contínua, un decret imperial va suprimir el sistema d'exàmens tradicional introduint l'educació *moderna*. Ba Jin ens ha llegat en la seva obra el testimoni dels profunds canvis socials i culturals de la convulsa i inquieta Xina del segle XX, que no deixa de sorprendre'ns ja entrats al nou mil·leni. Una de les seves últimes contribucions va ser el projecte d'un Museu de la Revolució Cultural. Aquest mateix any, Japó va vèncer Rússia, ingressant al club de les nacions a tenir en compte i fent el primer pas per al que actualment és la segona potència econòmica mundial. Mentrestant, Corea es debatia entre la reafirmació de les seves arrels, la modernitat i la creixent dependència del seu veí japonès. La *xinoiserie* i la *japonoiserie*, la moda d'allò oriental, reprenia un nou impuls amb l'inici del segle. Puccini ens regalava la seva òpera *Madama Butterfly* (1904) inscrivint a l'imaginari occidental una este-reotipada dona oriental, que encara cueja...

La riquesa cultural d'Àsia Oriental un cop més es transforma en moviments de culte. Àsia torna a estar de moda. La societat de consum del capitalisme avançat, àvida de noves mercaderies, no para d'ingerir productes culturals *exòtics*, seleccionats i/o elaborats per digerir-los millor. Els festivals internacionals de cine a Europa constantment premien les obres asiàtic-orientals, com per exemple és el cas de l'últim

a riquesa cultural d'Àsia Oriental un cop més es transforma en moviments de culte. Àsia torna a estar de moda

palmarès de Sitges o l'homenatge al coreà Kim Ki-duk, al de Sant Sebastià. La Biennal de Venècia, any rere any, invita a artistes xinesos convertint-los en una de les seves màximes atraccions. Un èxit de vendes estiuec a Catalunya ha estat el llibre *Toquio blues* de Haruki Marakami. El *manga* i l'*anime*

compten amb seguidors de culte amb els seus propis festivals, fires, llibreries i revistes especialitzades. No només ingerim i digerim, també inscrivim a les nostres pells tatuatges de caràcters xinesos que recorden les escàpoles bovines i closques de tortuga, els oracles on va néixer l'escriptura xinesa. Àsia cada cop és més a prop, alguns la porten al seu cos a totes hores. En aquests moments només ens falta passar del consum de modes i la creació de cultes al coneixement profund de la cultura, a la superació de l'exotisme, a desxifrar sense por aquests estranys símbols que ens decoren.